

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes sēde
Protokols Nr.3**

Rīga, 2025. gada 26. augusts.

Klātienē. Kr.Valdemāra ielā 11a, Lielajā zālē un attālināti MS Teams.

Sēde sākas plkst. 15:00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi:

Arta Ģiga, Latvijas Žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Anda Rožukalne, Rīgas Stradiņa universitātes Sociālo zinātņu fakultātes profesore;
Sabīne Sīle, Media Hub Rīga vadītāja;
Baiba Liepiņa, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Kristers Pļešakovs, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas izpilddirektors;
Sandra Kraujiņa, biedrības "Par legālu saturu" pārstāve;
Imants Liepiņš, Latvijas Žurnālistu savienības valdes loceklis;
Ivonna Plaude, Reģionālo mediju asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Indulis Bērziņš, Biedrības „Latviesi.com” pārstāvis;
Edgars Spuravs, Rīgas Ekonomikas augstskolas Mediju Studiju centra direktors un Media Hub vadītājs;
Guntars Līcis, biedrības „Latvijas Mediju ētikas padome” padomes loceklis;
Dace Spaliņa, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktora vietniece, Pilsoniskās sabiedrības atbalsta departamenta direktore;
Sanita Upleja–Jegermane, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja;
Jānis Grīviņš, Latvijas Reklāmas asociācijas interneta portālu pārstāvis;
Elīna Leimane, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas reģionālo televīziju pārstāve;
Undīne Dambrovska, Latvijas Reģionālo mediju asociācijas valdes locekle, reģionālo radio pārstāve;
Guntars Kļavinskis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks;
Agnese Dāvidsone, Vidzemes Augstskolas rektore;
Normunds Zalpēteris, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas eksperts;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekle;
Sandra Sprudzāne, Rīgas Tehniskās universitātes Rēzeknes akadēmijas vadošā pētniece;
Andis Mizišs, TV Neatkarīgo producentu asociācijas valdes loceklis;

Uzaicinātās personas:

Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Gunta Līdaka, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja;
Māris Ančs, Latvijas Preses izdevēju asociācija;
Ieva Plūme, Sabiedrības integrācijas fonds;
Lāsma Antoneviča, Baltijas Mediju izcilības centrs.

Protokolē:

Agnese Berga, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Mediju atbalsta fonds 2026.

Z.Vāgnere: Atklāj Kultūras ministrijas mediju politikas konsultatīvās padomes sēdi. Vai ir priekšlikumi pievienot vēl kādu darba kārtības punktu? Ja nav iebildumu, tad apstiprinām darba kārtību.

1. Mediju atbalsta fonds 2026

G.Līdaka: Prezentē prezentāciju (skatīt pielikumu).

Z.Vāgnere: Redzētais priekšlikumus tiks prezentēts arī SIF padomē. Mēs dosim vienu nedēļu, lai iesūtītu komentārus, kā uzlabot šo piedāvājumu. Tiks organizēta vēl viena konsultatīvā padome, kur runāsim jau detalizētāk par nolikumiem.

I.Kalderauska: Vai pie satura veidotājiem tiek pieskatīti tikai žurnālisti?

G.Līdaka: Ne tikai žurnālisti, visi tie, kas veido saturu.

A.Dāvidsone: Par satura veidotājiem, ir nepieciešams precizēt, kas ir satura veidotājs. Vai arī moderators, kurš nolasa tekstu arī skaitās satura veidotājs?

G.Līdaka: Tas ir moderators. Moderators nav satura veidotājs. Mēs varam diskutēt par šo, kas ir satura veidotāji. Mūsu mērķis ir stiprināt žurnālistus.

K.Dagilis: Šis punkts nemainās, kā tas ir 2025. gada nolikumā – satura veidotājs – Tostarp, bet ne tikai žurnālistus, reportierus, redaktorus, komentētājus, fotogrāfus, programmu vadītājus, raidījumu vadītājus, ētera personības.

S.Upleja-Jegermane: Kas bija domāts ar tām juridiskām personām? Prezentācijā 15.lpp, ka tiek svītrots punkts, ka pieteicējs nevar būt Juridiska persona, kura atrodas publiskas personas (arī publiskas personas kapitālsabiedrības) kontrolē (piemēram, pieder >50% kapitāla daļu).

G.Līdaka: Tas ir jautājums par to, vai MAF var piedalīties platformas, kuriem ir valsts kapitāldaļas. Konkrēti LMT un Helio media. Mēs gribam šo ierobežojumu noņemt, lai veicinātu konkurenci un kvalitatīvāku saturu. Sabiedriskie mediji MAF projektos nevar piedalīties.

I.Plaude: Mani pārsteidz, ka saturs ir svarīgākais, bet esam iekļāvuši, ka var piedalīties biedrības, tam tā nevajadzētu būt. Biedrība ar vienu darbinieku nevar būt dalībnieks nacionālā mediju konkursā.

K.Dagilis: Precizēju, biedrībām darbinieku skaits tiek palielināt no 1 darbinieka uz 2 darbiniekiem.

I.Plaude: Jautājumi par auditorijas pētījumiem, reģionālo mediju daļā tādu nav un tos nav arī iespējams veikt.

G.Līdaka: Prezentācijā tika rādīts 2022. gada pētījums.

I.Plaude: Jūs nevarat vērtēt projekta kvalitāti pēc tā kā ir pētīta auditorija.

G.Līdaka: Mēs runājam par nacionālo mediju konkursu, katram projektam ir sava mērķauditorija un iesniedzot pieteikumus, norādīsiet kā jūs to plānojat sasniegt.

N.Zalpēteris: Nacionālie mediji ļoti labi zina savu auditoriju. Saprotu, ka tiek prasīts, kas ir projekta mērķauditorija un kā to plānots sasniegt. Jautājums, vai tas tiek sasniegts ir cits, jo te ne vienmēr var izmērīt.

I.Plaude: Nacionālo ziņu konkurss ir diskutējams. Mēs nepiekrītam, ka reģionālo mediju programma paliek bez izmaiņām, ir jāņem vērā 24 mediju viedoklis.

K.Plešakovs: Oficiālu viedokli sniegsim, kad ar biedriem būsime apsprieduši piedāvātās izmaiņas. Precizējošs jautājums. Jebkurā gadījumā sanāk, ka varēs apstiprināt 3 mazos un 1 lielo projektu?

Z.Vāgnere: Ierobežojošais ir, ka saistītās personas, varēs saņemt līdz 300 000 eiro. Līdzīga sistēma kā NVO fondā. Ja kādā no sadaļām paliek pāri, var tikt pārdalīts starp kategorijām.

G.Kļavinskis: Kā tiks vērtēta žurnālistikas kvalitāte. Kā noteiks vai projekts ir kvalitatīvs?

G.Līdaka: Tas ir labs jautājums. Pirmkārt mums ir vajadzīgs izvērtējums par īstenotiem projektiem, kā tas varētu ietekmēt nākamā konkursa rezultātus, vēl nezinām. Bet izvērtējumam ir jābūt.

G.Līcis: Sadalām jautājumu divās daļās. Kvalitatīva žurnālistiku var izvērtēt pēc projekta, pirms projekta nevar pateikt, vai būs kvalitatīva žurnālistika. Nevar teikt, ka finansējums tiks dots tikai kvalitatīvai žurnālistikai, jo pirms projekta nevar pateikt, vai tā būs.

A.Rožukalne: Riska zonā ir žurnālistikas radīšana, ko nevar viegli pārdot, viegli saražot. Izvērtēt vai viena intervija ir pietiekama. Var pārskatīt kritērijus, lai dotu virzienu gan projekta vērtētājiem, gan projekta iesniedzējiem. Sabalansēt kvantitatīvos ar kvalitatīviem kritērijiem.

A.Dāvidsone: Var izvērtēt to saturu, kas līdz šim ir radīts un var vērtēt medija darbību kā tas ir strādājis līdz šim. Aicinātu programmas mērķi papildināt ar vārdu oriģinālsaturs.

G.Līcis: Nozarei ir dažādi viedokļi par to, kas ir oriģinālsaturs. Drukātiem medijiem tas ir viens uzskats, bet raidošajiem medijiem ir citādāks uzskats. Ir vērts atgriezties pie šī jautājuma.

K.Plešakovs: Vai tiek noteikti limiti attiecībā uz sadarbības partneri?

Diskusijas

K.Dagilis: Medijs var būt kaut 10 dažādos projektos, bet lai tā kopējā summa nepārsniedz tos 300 000 eiro. Bet mēs vēl šo pārrunāsim un precizēsim.

Z.Vāgnere: Kā jūs skatāties uz to, ka mediju politikas konsultatīvā padome izvirza divus pārstāvjus vērtēšanas komisijai, lai vērtēšanas komisijā tiktu pārstāvēta prese un internets? Tad būtu nepieciešams atgriezt konsultatīvajai padomei balsošanas iespēju? Precizēju, ka nevis no Konsultatīvās padomes būtu jāizvirza, bet tā izvirza jebkurus divus pārstāvjus. Varam arī aicināt deleģēt Mediju ētikas padomei, lai virza pārstāvjus komisijai, kas pārstāvētu presi un internetu.

A.Dāvidsone: Tas būtu jā dara asociācijām, ne konsultatīvajai padomei.

G.Līcis: Ierobežojums ir amatpersona. Mēs no Mediju ētikas padoms nevar atrast cilvēku, kas būtu gatavs vērtēt, jo ir jābūt amatpersonai.

D.Sapaliņa: Ja vērtēšana notiek kā līdz šim, tad ir jābūt amatpersonai. Skatāmie spēju pārveidot vērtēšanas sistēmu – ka eksperti veic vērtēšanu, un paplašinām SIF padomes pilnvaras, kad tie saņem vērtējumu no ekspertiem un paši virza projektu uz apstiprināšanu vai noraidīšanu. Mēs oktobrī virzīsim SIF Padomei variantus par vērtēšanas komisijas modeļa maiņu visās SIF komisijās un SIF padome izskatīs vērtēšanas komisijas izmaiņas.

Diskusijas

E.Leimane: Varbūt varam sagaidīt kāds būs SIF Padomes lēmums. Un tad atgriezties pie šī jautājuma.

G.Klavinskis: Pastāv risks, ka mediju daudzveidība un projektu daudzveidība var ciest. Sanāk, ka viens medijs var paņemt visu. Tāpēc vērtēšanai ir liela nozīme.

G.Līdaka: Mēs meklējam risinājumus, kā uzlabot projektu vērtēšanu.

Diskusijas

I.Kalderauska: Noņemt kategorijas pastāv liels risks, ka sabiedriski nozīmīgs saturs kādā no medijiem varētu nesaņemt un kāda grupa palikt bez sabiedriski nozīmīga satura.

Z.Vāgnere: Ja šķiet, ka ir kaut kas jāmaina, ir jārunā par to, vai maksimālā summa ir jāpalielina, vai jāsamazina. Kopējam projektu skaitam nevajadzētu mainīties.

K.Dagilis: Diskusija var būt par summām un to limitiem. Bet nodalīt mediju veidus kļūst arvien sarežģītāk, prese rada interneta portālus, radio veido TV. Auditorijas sasniegšanas veidi ir daudz un dažādi, un tas ir būtisks aspekts.

G.Līcis: Aicinu padomāt par hipotētiskiem variantiem

I.Kalderauska: Ja nedala kategorijās, tāpat ir atsevišķi jāizdala bezmaksas zemes apraide, jo tā pilda sociālu funkciju. Ir obligāti jāizdala bezmaksas apraide.

A.Rožuklāne: Izmaiņas nozīmē divus riskus. Nav sadalījums pa mediju veidiem un otrkārt ir noņemts ierobežojums. Man ieteikums – var iesniegt neierobežotu skaitu, bet ka var saņemt tikai 3 projektus. Tas palīdzētu saglabāt saturisko daudzveidību.

Z.Vāgnere: Prezentācija tiks nosūtīta. Mēs gaidām priekšlikumus attiecībā uz limitiem un summām. Apdomājiet – vērtēšanas komisijas izmaiņas, projektu limitus, vai būtu jāierobežo apstiprināmo projektu skaits. Gaidām priekšlikumus vēlākais līdz 3. septembra vakaram. Mums nav daudz laika, jo SIF Padomes sēde ir pirmajā septembra nedēļā.

Sēde beidzas: plkst. 16.50

Pielikumā – prezentācija “Mediju atbalsta fonds 2026” – uz 21 lpp.